

KAKO ORGANIZIRATI VLASTITO UČENJE ???

- (1) Imati *stalno mjesto za rad* (olakšava početak učenja)
- (2) Smanjiti mogućnost pada koncentracije (gledanje kroz prozor, radio...)
- (3) Više puta *ponoviti* gradu
- (4) Građu valja činiti što *smislenijom* (u gradi uočiti pravilo)
- (5) Učenje uz **SAMOISPITIVANJE** smanjuje vrijeme učenja (*aktivno učenje*)
- (6) Učenje treba rasporediti u vremenu (*napraviti plan*)
- (7) Sličnu građu treba grupirati, odvojiti bitne od nebitnih informacija -
ZAČARANI KRUG: što bolje razlikujemo bitno od nebitnog bolje pohranjujemo informacije, a onda te efikasno pohranjene informacije olakšavaju novo učenje.
- (8) Gradivo treba *prenaučiti*: usvojenu građu još 2-3 puta pročitati i preslušati se, tada je grada vrlo otporna na zaboravljanje.

STIL UČENJA– raznolikost je naša snaga, svaki čovjek ima svoj stil

**učenja i svaki čovjek ima neke jake snage (svatko je
na neki način *potencijalno* darovit)**

(znanje nije rezultat učiteljeva poučavanja, znanje je rezultat samostalnog učenja - kako primate informacije, kako organizirate i obradujete informacije...)

PREPREKE K BOLJEM I KVALITETNIJEM UČENJU:

- I. Škola nije laka, pa kako onda učenje može biti zabavno ?**
- II. Ja to neću moći učiniti.**
- III. Učenje je težak posao – najbolje da se prikrijem i vidim što će se dogoditi.**
- IV. Pravilno procijeniti svoju sadašnju stvarnost, izbaciti negativnosti i krenuti k boljem i efikasnijem učenju.**

DESET KORAKA PREMA BOLJEM I KVALITETNIJEM UČENJU:

- 1. Svi koji su uspješni imaju *S A N* i rezultate postižu *D J E L U J U ĆI***
- 2. Usudite se sanjati ! (*Vaša najveća imovina prilikom učenja jest pozitivan stav.*)**
- 3. Odredite *cilj***
- 4. Pitajte ! (*u rječniku osobe koja uči najbolja riječ od sedam slova*)**

SAMO JE NEPOSTAVLJENO PITANJE GLUPO PITANJE.

- 5. Pravilno čitati (prije čitanja i učenja zapitajte se: *Zašto ja ovo čitam ? Što iz toga želim dobiti ? Koje će nove informacije htjeti naučiti ?*)**
- 6. Najbolje učite čineći !**
- 7. Istaknite ključne riječi**
- 8. Vježbajte, vježbajte, vježbajte**
- 9. Redovno ponavljajte i pravite pregled**
- 10. Zabavljajte se, igrajte igre, ispitujte sami sebe, poučavajte druge...**

**NOVI KLJUČEVI ZA BUDUĆNOST SU
DOBRO RAZVIJENI UM, STRAST ZA
UČENJEM I SPOSOBNOST UPORABE ZNANJA.**

O R G A N I Z A C I J A V R E M E N A . . .

KAKO T R O Š I M VRIJEME	KAKO K O R I S T I M VRIJEME
želim sve odjedanput	radim korak po korak, nadopunjujem rad
prekidam kod svakog neuspjeha	uporan sam, ustrajan, izdržljiv
radim na "mah", prema situaciji	planiram rad, određujem prioritete
brzo odustajem jer ne vidim pomak na bolje	za promjene na bolje trebam vremena, strpljiv sam
dugo spavam	rano odlazim u krevet i rano ustajem
dan organiziram prema TV - programu	gledam određene emisije, a ne sve što se nudi
igranje računalnih igara bez vremenskog ograničenja	planiram (ograničavam) vrijeme za igre na računalu
rad na problemima bez prioriteta	planiram i postavljam prioritete
sve stvari su jednako važne	najprije obavljam važne stvari
dugo radim bez velikog učinka (još nisam naučio učiti)	radim mudrije umjesto napornije i duže, naučio sam učiti
rad bez plana i rokova	postavljam si rokove
ugađam samome sebi (TV, sanjarenje, bijeg od stvarnosti)	optimalno koristim svoje vrijeme za rad i odmor
SLUŠAM, ALI NE ČUJEM - RAZMIŠLJAM O DRUGIM STVARIMA	AKTIVNO SLUŠAM, PRATIM, ZAPISUJEM BITNO, NE PREKIDAM, ODGOVARAM NA PITANJA ŠTO JE TRENTUNA NAJBOLJA ISKORIŠTENOST MOG VREMENA ?

Slušanje je važno jer: (1) pokazuјете ljudima da cijenite njihovo iskustvo i ono što govore, (2) potiče ljude da govore iskreno i slobodno, (3) pomaže vam da razmislite u slučaju neslaganja.

" RAZLIKA IZMEĐU USPJEŠNIH

I NEUSPJEŠNIH LJUDI JE

U JEDNOJ REČENICI:

«NISAM IMAO VREMENA.» "

Učitelj i učenik

UČITELJ

MOJ POSAO JE ...

- ☛ *poučavati*
- ☛ *odgovarati na pitanja*
- ☛ *objasniti različite putove*
- ☛ *dolaziti na vrijeme*
- ☛ *prilagodavati gradivo*
- ☛ *voditi razred*
- ☛ *podržavati pravila*
- ☛ *brinuti*

UČENIK

TVOJ POSAO JE ...

- ⇒ *učiti*
- ⇒ *pitati, ako ne razumiješ*
- ⇒ *biti ustrajan*
- ⇒ *upozoriti me kada*
- idem prebrzo*
- ⇒ *slijediti pravila*
- ⇒ *slušati mene i druge*

MOJ POSAO NIJE ...

- *ugrožavati*
- *raditi tvoj posao*
- *zataškavati*

TVOJ POSAO NIJE ...

- ❖ *raditi moj posao*
- ❖ *odlučivati umjesto drugih*
- ❖ *disciplinirati druge*

☺ OVO JE NAČIN KAKO

- ĆETE OD MENE
- DOBITI ŠTO ŽELITE ...**
- ² pristojno zamolite**
- ² pitajte me**
- ² podignite ruku**
- ² budite ljubazni**
- ² govorite jasno**
- ² uporabite logiku**
- ² recite mi što vam treba**

☺ OVO KOD

- MENE NE
- USPIJEVA ...**
- ✓ plakanje
- ✓ kukanje
- ✓ prepiranje
- ✓ "*Svi to rade.*"

Zašto voljeti školu?

Normalno je da se veseliš velikom pa i malim odmorima, praznicima, štrajkovima profesora i ostalim razlozima za eskiviranje nastave. No duboko u sebi znaš da školu ipak voliš...

Nitko normalan ne voli školu, kažeš. Istina. Obaveze, učenja, stres, slušanje mnogih stvari koje te zapravo ne zanimaju, a nedovoljna posveta pažnje onome za što si zaista zagrijan... Svi smo u školi i znamo taj osjećaj. No ako se malo bolje zapitaš i prestaneš muljati barem samog sebe, ispod osjećaja negodovanja krije se i nešto malo ljubavi. Tko se tuče, taj se voli, a tvoj prezir spram škole istodobno je podvučen sa svijeću da su ti školski dani zapravo bogomdani dijelovi mladosti.

Znamo da duboko u sebi voliš školu, a ako malo bolje razmisliš, to znaš i ti.

Evo nekoliko temeljnih razloga zbog kojih je to jednostavno tako...

PODLOGA ZA BUDUĆNOST

U školi, kao što će ti svi prvo reći, nešto stvarno možeš i naučiti. Ozbiljno, prije nego odmahneš rukom – jesli li se kada zapitao čemu sve to? Sustav možda i nije najidealniji i normalno je da se kroz pukotine provuku najveći zgubidani te postanu milijarderi bez ikakve škole, ali katkad je od novca važnija pamet. Uostalom, rijetki su to slučajevi – ljudi bez škole danas uglavnom oplakuju svoje razuzdane mладенаčke dane pa umjesto da rade pristojni posao i nose nešto u glavi, čitav život sveo im se na fizikalije na skeli ili ustajanje u četiri ujutro i cijelodnevni lobotomični rad na traci.

Ukratko, ako ti se i čini da u školi nemaš što za naučiti, vjeruj da nije tako, a to ćeš shvatiti tek u godinama što slijede, kada će ti znanje iz škole biti i više nego od koristi. Iako ono to već i sada je...

CURE I PRIJATELJI

Tvoj društveni život u školi je daleko bogatiji od onog kojeg bi imao kod kuće, prikovan za TV i playstation, a i daleko zanimljiviji. Pravi ljudi, ne oni s ekrana, najrazličitiji tipovi ljudi, svi su oko tebe, svaki dan. Iz te mase ti izabireš sebi najbližike i formiraš svoj krug prijatelja, koje bez škole kao posrednika možda nikada ne bi upoznao.

Uostalom, gdje bi se nagledao toliko lijepih djevojaka / dečki ?

Za razliku od cura koje prolaze ulicama, curama na školskim hodnicima barem možeš lakše prići i započeti odnos koji može varirati od običnog prijateljstva pa do tko zna čega ;o) Uostalom, prijateljice njezinih prijateljica po istim će tim hodnicima, zajedničkim sjedalkama u zahodu ili druženjima u dvorištu lakše pripremiti teren za tvoj upad, nego što bi to učinile izvan škole...

KORIŠTENJE VREMENA

Hajde, razmisli malo – što bi radio da ne ideš u školu?

Dosada zna biti jako gadna stvar, a ako ti sada možda jako dobro i zvuči ne raditi ništa, sjediti pred kompjuterom i televizorom po cijeli dan, duboko u sebi znaš da bi, da živiš tako svaki dan, na kraju definitivno poludio.

Čovjeku trebaju obaveze i okupirani um, a škola ti daje ne samo prije potreban osjećaj odgovornosti već i radne navike koje će ti svakako zatrebatи.

Uostalom, kako bi ikada uživao u praznicima da su praznici svaki dan?

Poslovice, izreke, citati za učenike...

"Imanje vrijedi, znanje vrijedi više, ako propadne imanje, ostaje znanje." (latinska)

"Nitko na svijetu nije jači od čovjeka koji zna." (japanska)

"Ono što čovjek nauči, voda ne može odnijeti niti vatra spaliti. " (čečenska)

"Znanje je blago koje svog vlasnika svugdje prati." (kineska)

"Tko je završio učenje, završio je i rasti." (ruska)

"Raditi, a ne misliti,isto je što i pucati, a ne nišaniti." (hrvatska)

"Što mudrija glava, to lakše ledima." (ruska)

"Znanje je moć." (Francis Bacon)

"Ne učimo za školu nego za sebe"

"Kad ima volje ima i načina." (Gorge Bernard Shaw)

"Majka je obrazovni sustav u jednoj riječi." (Napoleon Bonaparte)

"Ne učimo za školu nego za sebe."

"Bolje je znati o mnogim stvarima ponešto, nego mnogo samo o jednoj stvari."

"Korijeni učenja su gorki, ali plodovi su slatki." (Aristotel)

Vrhusnko postignuće = vjera u samog sebe + predani rad

Uspjeh na bilo kojem životnom polju uvelike ovisi o tri čimbenika: (1) koliko dobro znate što ustvari želite postići, (2) koliko jako to uistinu želite postići, (3) koliko snažno vjerujete u vlastitu sposobnost dostizanja nekog cilja.

"Čovjek ne bi u potpunosti uživao u ljepoti i bogatstvu svog znanja kad u njegovu stjecanju ne bi trebalo prevladati neke poteškoće. Osvajanje vrhunaca ne bi bilo ni upola lijepo kad na tom putu ne bi trebalo prijeći mračne doline." (Hellen Keller)

" I UČITI TREBA NAUČITI." (Vjekoslav Miličić)

"OSNOVNO JE KAKO UČITI, A NA KOLIKO UČITI." (Vjekoslav Miličić)

UČENJE – BLAGO U NAMA...

"Znati više da bi se moglo više i da bi se bilo više." (Chardin)

Četiri tipa učenja: učiti znati (učiti učiti), učiti činiti, učiti živjeti zajedno, učiti biti.

BITNE KARAKTERISITKE UČENJA ZNAČAJNE ZA LIČNOST:

pojedinac postaje sve više onakav kakav bi želio biti,
potpunije shvaća sebe i svoje osjećaje,
počinje sebe drukčije gledati,
na konstruktivan način mijenja sebe,
postaje samopouzdaniji i sve više se sam usmjeruje,
sve više prihvata drugačije, sebe
za sebe bira ostvarive ciljeve,
ponaša se zrelijie,
fleksibilniji je u opažanjima,
postaje otvoreniji za dogadaje.

"Prednosti ponavljanja kod učenja su goleme. Što više zadržite od tekućeg znanja, to ćete više znanja moći još primati i baratati njime. Kad učite, sve veća količina znanja omogućit će vam da lakše savladate novo znanje, tako da će se svaka nova informacija uklopiti u vaš već postojeći spremnik znanja o nečemu. Proces je sličan metaforičnoj grudi snijega, pri čemu gruda snijega postaje većom čim se više kotrlja pa se ona počinje kotrljati čak i pod utjecajem vlastite inercije. To će poboljšati vaše samopouzdanje, poboljšati vaš rad i život."

"Što čujem – zaboravim.

Što vidim – zapamtim.

Što učinim – razumijem i znam."

"Najveća nada svake zemlje leži u primjerenu školovanju mladosti." (Erazmo)

"Netko je očito dobar rukotvorac, trgovac, vojnik i poslovan čovjek, ako je po sebi i bez obzira na svoj poseban poziv dobar, odmeren, po svojemu staležu prosvijećen čovjek i građanin. Daje li mu školska nastava ono što je za to potrebno, on stječe osobitu sposobnost svojeg poziva, nakon toga vrlo lako zadržava slobodu, kao što to često biva u životu,

da se iz jednoga uvjeri u drugo. " (Wilhelm von Humboldt)

"Ako ne razmišljaš o budućnosti, ne možeš ju ni imati." (John Galsworthy)

"Neki ljudi vide stvari kao što jesu i pitaju se: Zašto ?

"Ja snivam o stvarima koje nisu nikada postojale i kažem: Zašto ne ?" (J.F.K.)

"Pobjeduju oni koji misle da to mogu." (R.W Emerso)

Skinuto s Interneta www.htnet.hr/teen ...

Frka zbog učenja? Polako...

Znaš da si kampajac i već unaprijed se vidiš u situaciji kako panično okušavaš ispraviti ocjene na kraju polugodišta? Ispravljanje ocjena, znamo iz iskustva noćna je mora, a kako se ono kaže - bolje je spriječiti nego liječiti! Da ti olakšamo...

Kao prvo - za svoje ocjene uglavnom ste krivi sami, a kao drugo - imamo rješenje!

Lijepo je sanjariti o dobivanju dobrih ocjena 'na lijepo oči', no jedino realno rješenje je - **učenje**. Ta mrska riječ ipak ti može, uz pokojni trik i pametan plan, postati barem podnošljiva. Panika ne pomaže, štoviše, ona je najveći neprijatelj koncentracije. Oboružanost samopouzdanjem znači korak bliže uspjehu, a pokušat ćemo ti pomoći s nekoliko trikova i prizora mogućih situacija učenja:

1. U ULOZI ŽRTVE

Rijetki su genijalci koji lijevom nogom svladavaju gradivo, ležerno skupljaju petice i pritom imaju dovoljno vremena za zabavu. Ako si sretnik u čijoj blizini živi takvo nadnaravno biće, evo idealne situacije: uloga žrtve kojoj treba pomoći odlično će ti pristajati pa požuri rezervirati instrukcije kod razrednog genijalca ili genijalke. Ako je to božansko biće još i dobar komad, vrijeme štrebanja postat će gotovo poželjno iskustvo ;o).

Oprez: Kombinacija s razrednim genijalcem trebala bi biti dobitna, osim ako se ne počneš ponašati kao tele koje ne skida pogled s poželjnog instruktora i uopće ne slušaš poduku.

2. NA RUBU SOLIDARNOSTI

Ako nemaš sreću da te podučava genijalac, svejedno odaberis nekog s kime ćeš učiti u paru, makar se radilo o jadniku koji dijeli tvoju sudbinu loših ocjena. Svakih sat ili dva načinite kratku stanku. Dok učite - mislite samo na gradivo, kad se opuštate - zaboravite kratke rokove i cijelu frku, tračajte škvadru, pojedite sladoled. Kad mislite da ste naučili dio gradiva, organizirajte debatu – tako ćete na zabavniji način provjeriti jeste li gradivo savladali s razumijevanjem. Postavljajte tricky pitanja, pokušajte sve ispričati jednostavno, svojim rijećima – većina profača će to više cijeniti nego naštrebane fraze ;)

3. U NADMOĆNOJ ULOZI

Ako si, pak, ti ta rijetka zvjerka koja nema problema s organizacijom i planom učenja, a još manje s ocjenama, ima li bolje prilike da uloviš dobrog komada nego ponuditi poduku kad je svima frka? Sad možeš birati koga ćeš podučavati, čak i ako inače nisi komad za kojeg se svi optimaju. A da ne govorimo o razdoblju pred kraj

polugodišta ili školske godine kada tvoje 'dionice' na školskom tržištu opasno rastu. Iskoristi svojih pet minuta! Oprez: Pretjerana izbirljivost mogla bi rezultirati izostankom kandidata za poduku!

Nekoliko trikova (ili još malo 'soljenja pamet'...)

Ako si baš u situaciji da moraš učiti solo ili si tip koji se ne može koncentrirati u društvu, bit će ti lakše učiti uključiš li kreativni dio svoje glavice:

* Gotovo svi uče u staroj, ružnoj trenirci, u sumornoj atmosferi. Pusti svjetlo u sobu, obuci se tako da se osjećaš ugodno i privlačno.

* Nabavi markere živilih boja za označavanje važnog gradiva, u pozadini neka svira opuštajuća glazba koja ne odvlači pozornost. Ako si izrazito kreativna osoba i važan ti je vizualni dojam, fun linerima ili na koji drugi način ukrasi plastične omote knjiga. Ugodan okoliš i ušminkane bilježnice odagnat će sumornu atmosferu, motivirat će te na rad i pomoći ti da dulje izdržiš.

* Ponavljanje na glas pomaže pri boljem pamćenju. Zamisli da te gleda i sluša netko tko ti se sviđa pa se namjesti u što ugodniju pozu i potrudi zvučati samouvjereni.

Da je škola lakša, bila bi uvreda! Ako stalno kukaš kako je škola teška i kako bi bio sretniji da je lakša, zamisli ovu situaciju: uđe nastavnik iz matematike, na ploču napiše $2 \times 2 =$ i da ti tri sata da riješiš taj zadatak. Kako bi se osjećao? Prvo bi ti bilo smiješno, no zamisli da je profesor vrlo ozbiljan! Nakon nekog vremena osjećao bi se gluupo! Htio bi neki izazov!

Kada stvari postanu prelagane, počnemo se dosađivati i odlazimo u potragu za novim izazovom!

Samo lijencine misle da je put do uspjeha ravan... Dapače, put do uspjeha ima vrlo krivudavu liniju, sastoje se od svakodnevnih uspona i padova. Kao kad se penješ na planinu, ideš malo gore, malo dolje, malo okolnim putem jer je manje strmo, ali malo-pomalo napreduješ. Najvažnije je ne odustajati od cilja, koji se ponekad pri dnu planine niti ne vidi.

Lijenčine lako odustaju, čim se malo poskliznu prema dolje. Imaš li neki cilj, ne odustaj nego prihvati načelo napretka i malo-pomalo osvoji vrh!

Just do it! Što više sjediš i razglabaš 'zašto nešto ne učiniti', to manje vremena provodiš čineći to! Tako je! Poskoči na noge lagašne i kreni! Svejedno je hoćeš li početi najtežim korakom ili najlakšim. Razglabaš li o tome kako ne bi trenirao atletiku jer zahtijeva rano ustajanje ili ne bi išao na tulum jer ti stari nije dao auto ili bi odustao od upisa na kazališnu akademiju jer bi morao snimiti neki videorad - digni se i kreni!

Netko raste kao jablan, a netko kao bambus

Nikad se nemoj uspoređivati s drugima, nego uvijek samo sa sobom i svojim napretkom. Uspoređivanje s drugima potkopat će ti samopouzdanje jer se obično uspoređujemo na svoju štetu. Ne zaboravi da svatko ima svoj tempo i smjer razvoja. Nekome brkovi počnu rasti već u šestom osnovne, a nekome ni u osamnaestoj. Netko raste kao jablan - čim ga posadiš, vine se u nebesa, a netko raste kao bambus - prve četiri godine ne pokazuje nikakve znakove rasta, a onda u petoj izraste 30 metara!!!

Sreća koju tražimo izmiče nam, sreća koju pružamo vraća nam se (John M. Templeton)

Ponekad se dogodi da se jako trudiš, daješ sve od sebe, a ipak ne ostvaruješ ono što želiš. Događa se da usprkos trudu budeš 'nagrađen' podsmijehom ili kritikom. Posebno je teško ako gubiš na ljubavnom polju, daješ sve od sebe, ali ne shvaćaš da to nije ono što se traži. Ipak, kada se trudiš, osjećaš se bolje. I to će prava osoba vidjeti. Uskoro ćeš ti postati onaj (ona) koji se traži.

Izazov je ono što život čini uzbudljivim Kada si bio mali izazov je bio naučiti vezati uzice na cipelama. Otada se redaju novi izazovi: naučiti voziti bicikl, naučiti plivati, naučiti pisati, prijeći novu razinu na kompjuterskim igricama, poljubiti curu (dečka)...

Kada bi stvari bile prelagane, bilo nam u životu dosadno. Zamisli da ti netko u sedamnaestoj godini zada složiti toranj od kockica u vremenu od 2 sata? Umro bi od dosade, a zadatak bi shvatio kao neslanu šalu ili uvredu. Zato, ako ti se danas nešto učini posebno teškim, ne kukaj! Shvati to kao izazov.